

นาฏมวยไทย

ตรีธวัจน์ มีสมศักดิ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่ 50300

อีเมล: treethawat_work@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอเกี่ยวกับนาฏมวยไทยโดยมีประวัติความเป็นมาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบรองของการแสดงนาฏมวยไทย ซึ่งพัฒนามาจากศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวแบบไทยหรือที่รู้จักโดยทั่วไปว่า มวยไทย เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ คณะดำเนินการเจ้าของโครงการนาฏมวยไทย คณะกรรมการตัดสินนาฏมวยไทยรอบชิงชนะเลิศเมื่อศึกษาร่วมกับเทพบันทิกภาพและสื่อดิจิทัล พบว่านาฏมวยไทยกำเนิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2552 และต่อเนื่องมาถึงปีที่ 8 พ.ศ.2559 ทีมผู้ชนะเลิศในแต่ละปีจะได้รับถ้วยพระราชทานจาก “สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร” โดยรูปแบบการแสดงนาฏมวยไทยจะประกอบไปด้วย ท่าไหว้ครูมวยไทย การออกอาวุธ หมัด เท้า เข่า ศอก ถือเป็นกติกาบังคับและท่าแม่ไม้มวยไทยมีการออกแบบสร้างสรรค์ทำนาฏมวยไทย เครื่องแต่งกายต้องมียอดประกอบ คือ มงคลสวมศีรษะ ผ้าพันมือประเจียดแขน สามารถออกแบบเครื่องแต่งกายได้ตามความเหมาะสม การแสดงสามารถผสมผสานและนำเสนอผ่านรูปแบบของวรรณกรรมต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ

คำสำคัญ: นาฏมวยไทย, มวยไทย, การแสดง

Thai Boxing Dance

Treethawat Mesomsak

Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University,
Chiangmai 50300, Thailand

E-mail: treethawat_work@hotmail.com

Abstract

The purpose of this article is to present the Thai boxing dance in the aspects of its history, and the major as well as minor elements. The Thai boxing dance performance has developed from Thai martial art, also known as “Muay Thai”. The data was collected from structural interview, and the interviewees were Thai boxing dance project owners and the Thai boxing dance committee. Information was also retrieved from previous film records, and digital media. It was found that Thai boxing dance competition was initiated in 2552 B.E. (2009) and has been held for eight consecutive years until 2559 B.E. (2016). The winner of each year would receive the trophy from “His Majesty Maha Vajiralongkorn Bodindradebayavarangkun.” By rule, the competitors must perform Muay Thai master worship, the combat of fists, shins, knee and elbows, and the art of self-defense. The competitors must wear Mongkhon (headband), Handwraps, Prajiad (armbands), and other clothes can be designed as they please. The performance can be presented in the form of storytelling based on any literatures.

Keywords: Thai Boxing Dance, Muay Thai, Acting

Received: 20 May 2018 **Revised:** 20 November 2018 **Accepted:** 17 December 2018

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมหลากหลายแขนง เป็นมรดกสืบทอดเนื่องมายาวนานจากอดีตจนถึงปัจจุบัน “มวยไทย” คืออีกหนึ่งศาสตร์ที่เป็นภูมิปัญญามายาวนานจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ปรากฏในพงศาวดารหลายเล่ม อาทิ ฉบับพระนพรัตน์(แก้ว) พงศาวดารฉบับพันจันทนุมาศ(เจิม) เรื่อง “สมเด็จพระเจ้าเสือ” หรือสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 8 ทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักมวยไทย อีกทั้งเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ 29 แห่งอาณาจักรสมัยอยุธยา พระองค์ทรงปรีชาด้านมวยไทยโดยทรงเป็นผู้คิดท่าแม่ไม้มวยไทยต่าง ๆ ซึ่งมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ปรากฏชัดเจนและได้มีการถ่ายทอดเป็นตำราให้ชาวไทยรุ่นหลังเรียกว่ามวยไทยตำรับพระเจ้าเสือ ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมได้กำหนดให้วันขึ้นเสวยราชสมบัติของพระสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 8 ซึ่งตรงกับวันที่ 6 กุมภาพันธ์ของทุกปี เป็น “วันมวยไทย” (Silpa Muay Thai, 2018) เพื่อยกย่องส่งเสริมศิลปะป้องกันตัวของไทย ที่สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาของบรรพชนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวต่างจากชนชาติอื่น

ในปัจจุบันมวยไทยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอให้ผู้รับชมเกิดความเข้าใจและสนใจในศาสตร์ของศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวแบบไทย ที่นำเสนอไม่ใช่เป็นเพียงแค่วิถีการออกกำลังกายได้มีการนำเสนอผ่านรูปแบบศาสตร์ด้านศิลปะการแสดงที่เรียกว่า “นาฏมวยไทย” ซึ่งเป็นการแสดง กำเนิดขึ้นเมื่อประมาณปีพ.ศ.2552 โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก “สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร” พระราชทานถ้วยรางวัลในการแข่งขันนาฏมวยไทย ซึ่งดำเนินติดต่อกันมาจนถึง 8 ปี (2552-2559) โดยมีพลเอกพิจิตร กลลวงวิเศษ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ มีเจตนารมณ์แห่งการปลุกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวแบบไทย มวยไทยให้กับเยาวชน รูปแบบการแสดงนั้นประกอบด้วยท่ามาตรฐานแม่ไม้มวยไทย หมัด เท้า เข่า ศอก โดยก่อนการแสดงทุกครั้งต้องมีการไหว้ครูถือเป็นกติกาบังคับ และนับเป็นจารีตประเพณีของมวยไทยที่ยึดปฏิบัติมาแต่โบราณ นาฏมวยไทยถือเป็นอีกหนึ่งด้านของศาสตร์ศิลปะการแสดง

เพราะ มีหลายองค์ประกอบมี การนำเสนอผ่านเรื่องราว ดนตรี โดยการนำเสนอทั้งหมด นำเสนอผ่านรูปแบบการต่อสู้ออกอาวุธแบบมวยไทย (Puttaratmanee (Interview), September 30, 2016)

จากที่กล่าวมาเบื้องต้นจะเห็นได้ว่ามวยไทยได้ถูกพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอจากมวยไทย ที่ต่อสู้ หรือใช้เป็นกีฬาที่มีการนำมาเสนอผ่านรูปแบบการแสดงโดยนาฏมวยไทย ได้มีลักษณะเด่นและลักษณะร่วมแตกต่างจากมวยไทยทั่วไป และเป็นการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานรูปแบบการแสดงแบบร่วมสมัย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาประวัติของนาฏมวยไทย
2. เพื่อหาลักษณะเฉพาะของรูปแบบการแสดงนาฏมวยไทย องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบรอง

การดำเนินการศึกษา

ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) กำหนดประเด็นคำถามสำหรับเก็บข้อมูลอาทิ นาฏมวยไทย คืออะไร นาฏมวยไทยมีลักษณะเฉพาะอย่างไร โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์เป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์และประเด็นคำถาม รวมทั้งการสนทนา กับผู้สัมภาษณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รายละเอียดสมบูรณ์ครบถ้วนมากขึ้น อีกทั้งศึกษาร่วมกับเทปบันทึกภาพและสื่อดิจิทัล

ผลการศึกษา

1. ประวัตินาฏมวยไทย

นาฏมวยไทย เริ่มต้นในปี พุทธศักราช 2552 ดูแลในนามบริษัทมหากาพย์ และปรับเปลี่ยนเป็นบริษัทสปอร์ตอาร์ตที่รู้จักในนามทั่วไปว่า “THAIFIGHT” โดย

เป็นเจ้าของโครงการและผู้ดูแลกิจกรรม นานุมวยไทยภายใต้ การบริหารงาน ของคุณนพพร วาทิน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เยาวชนรุ่นใหม่ ทุกเพศสนใจกีฬามวยไทยมากขึ้นเป็นการแสดงที่ใช้ท่วงท่าแม่ไม้มวยไทยต่าง ๆ ประกอบเพลง ซึ่งนโยบายการแข่งขัน เน้นการทำงานเป็นทีม อาศัยความร่วมมือของภาครัฐและเอกชน โรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อเป็นการอนุรักษ์มวยไทยผ่านการแข่งขันที่เรียกว่า นานุมวยไทย โดยรูปแบบ การแสดงได้มีการกำหนดอย่างชัดเจน คือเริ่มต้นด้วยท่าไหว้ครู ถือเป็นกติกากำบังคับ และถือเป็นจารีตปฏิบัติที่ทำต่อเนื่องมา แต่โบราณเพราะการไหว้ครูมวย ก่อน การแสดงนอกจากเป็นการระลึกถึงพระคุณครู ยังเป็นการเตรียม ความพร้อม ร่างกายก่อนการแข่งขัน และเป็นการเห็นชั้นเชิงของผู้ต่อสู้ การไหว้ครูนั้นยังมีเอกลักษณ์รูปแบบของกลมวยว่าเป็นแบบใด หรือในทางมวยมักเรียกว่าสำนักใด (Wittayapithak (Interview), September 28, 2016) โดยรูปแบบนานุมวยไทย นำศิลปะแม่ไม้มวยไทยท่วงท่ามาประยุกต์ให้เข้ากับจังหวะเพลง ด้วยความสวยงาม พร้อมเพรียง สามารถสร้างสรรค์ทำนานุมวยไทยได้ใหม่แต่ต้องมีท่ามาตรฐาน มวยไทยคือ หมัด เท้า เข่า ศอก อย่างครบถ้วน เครื่องแต่งกายต้องมีอุปกรณ์หลัก ของมวยไทย คือ มงคลศีรษะ ประเจียดแขน ผ้าพันมือเสื่อผ้าเครื่องแต่งกายอื่น สามารถสร้างสรรค์ออกแบบได้อย่างอิสระ อีกทั้งยังสามารถบูรณาการเรื่องราว ของวรรณกรรม โขนหรือเรื่องราวในท้องถิ่นนำเสนอผ่านการแสดงนานุมวยไทย

โดยการแข่งขันต่อเนื่องมีเป็นปีที่ 8 (2552-2559) ในทุกปี การแข่งขัน นานุมวยไทยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก “สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร” มอบถ้วยพระราชทานในการแข่งขันทุก ๆ ซึ่งรูปแบบการ แข่งขันเริ่มจากการระดับจังหวัด ระดับภูมิภาครอบรองชนะเลิศ และรอบชิงชนะเลิศ รูปแบบการแสดงนานุมวยไทยทีมที่ประสบความสำเร็จ โดยจาก 8 ปีในการ แข่งขันนานุมวยไทย มีทีมที่ประสบความสำเร็จได้แก่

ปีที่ 1 รร.บางแพปฐมพิทยาคาร จ.ราชบุรี

ปีที่ 2 รร.อยุธยาวิทยาลัย จ.พระนครศรีอยุธยา

ปีที่ 3 รร.วัดน้ำพุ จ.ราชบุรี ปีที่ 4 รร.วัดน้ำพุ จ.ราชบุรี
ปีที่ 5 รร.วังไม้แดง จ.นครราชสีมา ปีที่ 6 รร.พะตงวิทยาลัย จ.สงขลา
ปีที่ 7 รร.วัดน้ำพุ จ.ราชบุรี ปีที่ 8 รร.หนองพอกวิทยาลัย จ.ร้อยเอ็ด
และมีลักษณะดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 รูปแบบนาฏมวยไทยของทีมที่ประสบความสำเร็จ 8 ปี (2552 -2559)

รูปแบบ ด้านมวยไทย	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	หมายเหตุ
ไหว้ครูมวยไทย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	(ทำบังคับ)
ท่ามวยไทย พื้นฐาน หมัด เท้า เข่า ศอก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ท่าแม่ไม้ ลูกไม้ มวยไทย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ท่ามวย สร้างสรรค์	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ท่ามวย ที่แสดง แนวคิด มากกว่าแนวราบ	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ท่ามวย ที่ผสมผสาน การต่อตัวโยนตัว	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ความแข็งแรง ในการปฏิบัติท่ามวย	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ท่ามวยไทย ผสมศาสตร์แขนงอื่น	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

ตารางที่ 1 รูปแบบนาฏมวยไทยของพื้นที่ประสบความสำเร็จ 8 ปี (2552-2559) (ต่อ)

[illegible]

ตารางที่ 1 รูปแบบกฎหมายไทยของทีมที่ประสบความสำเร็จ 8 ปี (2552-2559) (ต่อ)

รูปแบบ การนำเสนอ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	หมายเหตุ
นำเรื่องราว ท้องถิ่น มานำเสนอ	✓	✓	-	-	-	-	-	-	
เรื่องราวทางวรรณคดี ไทย	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	-	
อื่นๆ									
ฉากประกอบการแสดง	-	-	-	-	✓	✓	✓	-	

จากตารางที่ 1 ทำให้พบว่าผู้ที่จะประสบความสำเร็จหรือการออกแบบ การแสดงนาฏมวยไทยให้สมบูรณ์ นั้นจะต้ององค์ประกอบหลักดังกล่าวตัวผู้ศึกษา ได้ทำศึกษาข้อมูลโดยศึกษาจาก เทปบันทึกภาพ การแข่งขันทีมสื่อดิจิทัล ผู้ชนะ เลิศได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานโดยนำมาวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

2. จากการวิเคราะห์ลักษณะการแสดงของนาฏมวยไทยพบว่ามืองค์ประกอบดังต่อไปนี้

2.1 องค์ประกอบหลัก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งในการแข่งขันหรือการแสดง
นาฏมวยไทยทุกครั้งผู้เข้าร่วมการแข่งขันจะต้อง มีการแสดงออกท่าแม่ไม้มวย
หลัก ๆ ที่สำคัญ ได้แก่

1) การไหว้ครูมวยไทย (ท่าบั้งคับ) ถือเป็นการเคารพต่อครูอาจารย์ โดยกระบวนท่าไหว้ครู ในการแสดงไม่บังคับว่าจะต้องเริ่มด้วยท่าอะไร และจบด้วยท่าอะไร แต่โดยธรรมเนียมยึดถือ ปฏิบัติ ในการแสดงนาฏมวยไทย มักเริ่มต้นด้วยท่าเทพนม เป็นต้น

2) ทำพื้นฐานมวยไทย (รูปแบบบังคับ) คือการออกอาวุธ 4 ท่า

ประกอบด้วย หมัด เท้า เข่า ศอก ซึ่งในรูปแบบของนาฏมวยไทย ไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนว่าควรเริ่มที่ทำพื้นฐานมวยไทยท่าใดก่อน ซึ่งผู้ออกแบบการแสดงสามารถประดิษฐ์ หรือประยุกต์ลีลาทำการออกอาวุธได้แต่ต้องมีความสมบูรณ์ของท่าอย่างชัดเจน

3) ท่าแม่ไม้มวยไทย ในการแสดงนาฏมวยไทยสิ่งที่สำคัญอีกสิ่งหนึ่งคือ ท่าแม่ไม้มวยไทยเพราะการแสดงนาฏมวยไทยหรือการแสดงมวยไทย นอกจากกระบวนท่าหลักคือไหว้ครูและการออกอาวุธ หมัด เท้า เข่าและศอก ท่าแม่ไม้มวยไทยถือเป็นสิ่งสำคัญในที่สำคัญในมวยไทยเพราะเป็นท่าที่จะต้องใช้ในการต่อสู้ ซึ่งท่าแม่ไม้มวยไทยมีด้วยกัน 15 ท่า และท่าลูกไม้มวยไทย 15 ท่า ประกอบด้วย ((Kantamara, 2013) Mae Mai Muay Thai)

ท่าแม่ไม้มวยไทย 15 ท่า

1.สลับฟัน	2.ปักขาแหวกริง	3.ชาวซัดดอก
4.อิเหนาแทงกฤษ	5.ยกเขาพระสุเมรุ	6.ตาเถรค้ำ
7.มอญยันหลัก	8.ปักลูกทอย	9.จระเข้ฟาด
10.หิองวงไอยรา	11.นาคาบิด	12.วีรบุรุษ
13.ดับขวาลา	14.ขุนยักษ์จับลิง	15.หักคอเอราวัณ

ท่าลูกไม้มวยไทย 15 ท่า

1.เอราวัณเสงาย	2.บาทาลูปพัคตร์	3.ขุนยักษ์พานาง
4.พระรามนำวศร	5.ไกรสรข้ามห้วย	6.กวางเหลียวหลัง
7.หิรัญม้วนแผ่นดิน	8.นาคมุดบาดาล	9.หนุมานถวายเป็น
10.ญวนทอดแห	11.ทะแยค้ำเสา	12.หงส์ปีกหัก
13.สีกพวงมาลัย	14.เถรกวาดลาน	15.ผ่านลูกบวบ

ผู้ออกแบบการแสดงนาฏมวยไทยสามารถนำท่าแม่ไม้มวยไทยมาใช้ มาปรับเปลี่ยน หรือประยุกต์ได้อย่างอิสระ

4) ทำมวทยที่สร้างสรรรค์ ทำมวทยสร้างสรรรค์ในการแสดงนาฏมวทยไทยคือการนำเอาทำมวทยมาประกยการออกอาวุธเชิงสร้างสรรรค์ให้มากขึ้น ยกตัวอย่างจากเดิมทำการออกอาวุธมวทยไทย เช่น การต้อยตรงก่อนการออกอาวุธ อาจมีการต้อยกาหลังแล้วมาต้อย เป็นต้น หรือการต้อยแล้วไปออกอาวุธบนชั้นลอย เป็นต้น

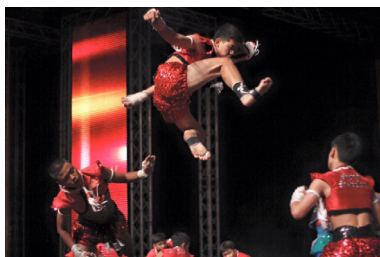
ภาพที่ 1 ภาพการกระโดดต้อยกาหลัง ก่อนผู้แสดงจะแสดงการออกอาวุธ

5) ทำมวทยแสดงทั้งแนวตั้งและแนวราบ ปกติการออกอาวุธนาฏมวทยไทยหรือมวทยไทยโดยทั่วไป นักแสดงหรือผู้ชกจะยืนในลักษณะเท้าติดพื้น แต่การออกอาวุธนาฏมวทยไทยได้มีการพัฒนากระบวนการออกท่าทางออกอาวุธคือการออกอาวุธจากบนอากาศ เช่นกระโดด จากฐานชั้นสองลงมาแสดงอาวุธ เพื่อให้ทำนั้นดูหนักหน่วงรุนแรงและสมจริง อาทิ การออกอาวุธหมัดโดยเหยียบหลังผู้แสดงอีกหนึ่งท่านเพื่อเป็นฐานแล้วกระโดดลงมาต้อย

ภาพที่ 2 การออกอาวุธหมัด โดยเหยียบการหลังแล้วกระโดด ออกอาวุธหมัดตรง

6) **ท่ามวยที่ผสมผสานการโยนตัว** การแสดงนาฏมวยไทยมีการนำทักษะการโยนตัวมาผสมผสานกับรูปแบบมวยไทยมาปรับใช้ในการออกอาวุธ โดยก่อนการออกอาวุธ มีการเพิ่มทักษะการโยนตัว ผู้แสดงให้ลอยกลางอากาศเพื่อให้ดูท่าออกมาดูคมชัดออกอาวุธแรงชัดเจน โดยผู้ที่รับอาวุธก็แสดงท่าทางประกอบเพื่อให้ท่ามวยไทยนั้นดูสมจริงชัดเจนดูเด็ดและเพิ่มความสมบูรณ์ของท่ายิ่งขึ้น

ภาพที่ 3 การออกอาวุธเขา โดยโยนลอยจากตำแหน่งหนึ่งไปอีกตำแหน่งหนึ่ง
 ที่มา: (<https://www.facebook.com/thaifight.tv/?fref=ts>)

7) **ความแข็งแรงในการปฏิบัติท่า** นักแสดงนาฏมวยไทยที่ประสบความสำเร็จหรือ การแสดงนาฏมวยไทยที่สมบูรณ์นั้น นอกเหนือจากท่ามวยที่แปลกใหม่ อีกหนึ่งสิ่งสำคัญคือความแข็งแรงในการปฏิบัติการแสดงท่ามวยไทยที่แข็งแรง ชัดเจนในการออกอาวุธชัดเจนและการปฏิบัติท่าที่สมบูรณ์

ภาพที่ 4 ภาพ ผู้แสดงมีความแข็งแรงสามารถยกตัวผู้แสดงก่อนการออกอาวุธมวยไทย
 ที่มา: (<https://www.facebook.com/thaifight.tv/?fref=ts>)

2.2.2 องค์ประกอบรอง

1) อุปกรณ์แต่งกายด้านมวยไทย ในการแสดงนาฏมวยไทย องค์ประกอบหลักที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือเครื่องแต่งกายโดยเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของนาฏมวยไทยมีลักษณะใกล้เคียงกับ มวยไทยโดยผู้แสดงต้องสวมใส่คือ 1. มงคลศีรษะ 2. ประเจียดแขน 3. ผ้าพันมือ ซึ่งถือว่าเป็นอุปกรณ์บังคับ แต่ในการแสดงได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพันมือมาเป็นลักษณะปลอกแขน ผู้ศึกษาสันนิษฐานว่า เป็นการประยุกต์ระหว่างผ้าพันมือและนวมมวยไทย

ภาพที่ 5 อุปกรณ์เครื่องแต่งกาย มงคลสวมศีรษะมวยไทย
ที่มา: (<https://www.google.co.th/search?q=มงคลมวย&biw>)

2) เครื่องแต่งกายนาฏมวยไทย

เสื้อ จะมีลักษณะเสื้อกั๊ก แขนกุด คอตั้ง ผ่าบริเวณด้านหน้า ช่วงลำตัว สั้น (เอวลอย) ผู้ศึกษาสันนิษฐานว่าตัวผู้ออกแบบต้องการให้เห็นรูปร่างเรือนร่างของผู้สวมใส่โดยใช้ผ้าลายไทย หรือผ้าพื้นเมืองในการตัดเย็บ

โจงกระเบน/กางเกง มีรูปแบบตัดเย็บเป็นกางเกง แต่ในลักษณะโจงกระเบน ให้กระชับเพราะการออกท่ามวยไทยต้องมีการกระโดดต่อตัว ถีบถ้าหากออกแบบให้รัดรูปมากเกินไป อาจทำให้กางเกงขาดระหว่างการแสดงได้

ผ้าผูกเอว เครื่องแต่งกายนาฏมวยไทยนอกเหนือจากอุปกรณ์บังคับคือมวงคลศีระชะ ประเจียดแขน ผ้าพันมือ เสื้อ และกางเกงแล้วนั้น ผ้าผูกเอว เป็นอีกสิ่งในเครื่องแต่งกาย โดยผ้าผูกเอวสามารถผูกได้หลายแบบตามการออกแบบชุดนั้นๆ พบทั้งการผูกผ้าผืนเดียวและสองผืนคู่เพื่อให้เกิดสีสัน เช่น สีดำตัด สีแดง สีขาวตัดสีดำ สีทองตัดสีแดง เพื่อเสริมให้เครื่องแต่งกายนั้นสมบูรณ์ขึ้น หรือมีการปรับเปลี่ยนจากผ้าผูกเอวทำเป็นลักษณะรัดเอวเครื่องแต่งกายของการแสดงโขนผสมกับเครื่องแต่งกายประกอบการแสดงรวิเดินประกอบเพลงมาแทนที่ของผ้าผูกเอว

จากรายละเอียดที่กล่าวมาคือลักษณะเฉพาะของรูปแบบเครื่องแต่งกายนาฏมวยไทย คือการแสดงนาฏมวยไทยต้องมีอุปกรณ์บังคับมวงคลศีระชะ ประเจียดแขน ผ้าพันมือหรือปลอกแขนที่ออกแบบมาใกล้เคียงระหว่างผ้าพันมือกับนวมต่อยมวย สวมใส่เสื้อที่ตัดเย็บที่มีลักษณะเฉพาะและกางเกงในลักษณะโจงกระเบน โดยผูกผ้าคาดเอวทับ 1-2 ผืนหรือรัดเอว ก็ได้ โดยเน้นตัดเย็บโดยใช้วัสดุเป็นผ้าไทยและออกแบบเชิงสร้างสรรค์ (Meesomsak, 2017)

ภาพที่ 6 ลักษณะเครื่องแต่งกายการแสดงนาฏมวยไทย

3) ด้านดนตรี ในการแสดงนาฏมวยไทย ดนตรีนับมีความสำคัญรองลงมาจากท่ามวยไทยที่ท่ามวยที่สร้างสรรค์แข็งแรงสมบูรณ์ รูปแบบเพลงสำหรับ

ประกอบการแสดงนาฏมวยไทยนั้น ใช้เพลงที่มีลักษณะทำนองแบบบรรเลง
ไม่มีเนื้อร้อง เครื่องประกอบดนตรีเป็นดนตรีไทยหรือเครื่องดนตรีสากลก็ได้ แต่
ถ้าเป็นเครื่องดนตรีสากลจะต้องแทรกเครื่องดนตรีไทยเป็นส่วนหนึ่งของเพลง
อาทิ ปี่มวญ กลอง เปิงมาง เพื่อให้เพลงมีลักษณะสื่อถึงความเป็นไทย ซึ่งนิยม
ทำนองเร็วสนุกในเชิงการต่อสู้ สามารถนำดนตรีพื้นบ้านมาดัดแปลงปรับโน้ต
ก็ได้ เช่น การใช้เพลงทำนองเชิด แต่แปลงโน้ต เพลงประกอบ ภาพยนตร์ ละคร
ในช่วงการต่อสู้ และสามารถใส่เสียงประกอบ ประเภทเสียงเลียนแบบธรรมชาติ
เช่น ฟาผ่า ฟ้าร้อง เสียงสัตว์ หรือเสียงตัวละครนั้น ๆ เพื่อให้การต่อสู้ เราใจ
ดุเดือดและให้โชว์คุณสมบัติมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 7 การแสดงนาฏมวยไทย ตอน หนูนาน จัปนางสุพรรณมัจฉา

4) **รูปแบบการนำเสนอ** การแสดงนาฏมวยไทยโดยส่วนใหญ่รูปแบบการนำเสนอ สามารถนำเอาเรื่องราวในท้องถิ่นหรือวรรณคดีไทยมานำเสนอ เช่น พรานบุญจับ กินรี หรือการนำเอาเรื่องราวประวัติศาสตร์ อาทิตำนานการต่อสู้ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสิน มาเป็นรูปแบบการนำเสนอ ทั้งนี้เพื่อให้การแสดงดูแล้วมีความเข้าใจสามารถใช้ฉากและอุปกรณ์อื่น ๆ มาประกอบการแสดงแต่ทั้งนี้ต้องแสดงในรูปแบบมวยไทย

สรุป

ดังที่ได้กล่าวไว้รูปแบบการแสดงนาฏมวยไทย เป็นการแสดงที่พัฒนารูปแบบมาศิลปะป้องกันตัวต่อสู้แบบไทยหรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า มวยไทย โดยมีการผสมผสานกับศาสตร์ในด้านศิลปะการแสดงมีการเสนอในรูปแบบที่อิสระโดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 องค์ประกอบคือ

องค์ประกอบหลัก โดยก่อนแสดงต้องเริ่มต้นจากการไหว้ครูมวยไทย ในลำดับแรกของการแสดง โดยถือเป็นจารีตประเพณีปฏิบัติต่อด้วยกระบวนท่ามวยไทยประกอบด้วย ท่าหมัด ท่าเท้า ท่าเข้า ท่าศอก และท่าแม่ไม้ลูกไม้มวยไทยต่าง ๆ

องค์ประกอบรอง คือเครื่องแต่งกายเน้นความเป็นไทยและถูกต้องตามหลักของมวยไทย สวมมงคลศิระ ผ้าพันมือ และสวมประเจียด ท่ามวยสร้างสรรค์ เช่นการ กระโดดโยนตัวต่อก่อนการออกอาวุธ ท่ามวยแสดงทั้งแนวตั้งและแนวราบ ท่ามวยที่ผสมผสานการโยนตัว อีกทั้งความแข็งแรงในการปฏิบัติท่ามวยไทย และมีการผสมผสานนำเรื่องเรื่องราวในท้องถิ่นวรรณคดี หรือวรรณกรรมไทยมาเป็นแนวความคิด (Concept) ในการนำเสนอเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ และดนตรีที่ใช้เป็นดนตรีที่มีลักษณะทำนองแบบไทยไม่มีเนื้อร้องประกอบทำนองสนุก

อย่างไรก็ดี นาฏมวยไทยได้ถูกพัฒนารูปแบบมาจากศิลปะป้องกันตัวต่อสู้แบบไทยและมีการถ่ายทอดปรับปรุงท่าของมวยมาในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งการนำเสนอผ่านเรื่องราวของวรรณคดีไทย อย่างต่อเนื่องและได้รับความสนใจเป็นอย่างดีของเยาวชนรุ่นใหม่เพื่อความคงอยู่ของนาฏมวยไทยอันเป็นศิลปะป้องกันตัวแบบไทยต่อไป

Reference

- Kantamara, K. (2013). *Mae Mai Muay Thai*. Bangkok, Thailand: Chulalongkorn University Press.
- Meesomsak, T. (2017). *The Design of a Thai boxing dance activity at a moderate level among grade six elementary school students*. (Master's Thesis, Srinakharinwirot University, Thailand).
- Silpa Muay Thai. (2018, 25 April). Reterieved from <http://km.dpe.go.th/knowledge-dwl/381591791792>